

Regulativ for

Ellerenden

Del 2.

**Generelle bestemmelser
for kommunale vandløb
i Vordingborg kommune**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	2.1
2. SEJLADS	2.1
3. BREDEJERFORHOLD	2.2
4. VEDLIGEHOELSE	2.4
5. TILSYN	2.7

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbene administreres af Vordingborg Kommune, der er vandløbsmyndighed.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse ikke ændres.
2. Vandløbenes vedligeholdelse - men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger - påhviler Vordingborg Kommune.
3. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som regulerings sag.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne.

Vedligeholdelsen af styrt, overkørsler, stemmeværker, fisketrapper mv. skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk og vandløbsinsekter sikres og såvidt muligt forbedres.

5. Beplantningen langs vandløbet må ikke fjernes af hensyn til dens grødebegrænsende virkning, brinkernes stabilitet, og værdien som fiskeskjul.

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning indenfor 2 m bræmmen i bedst muligt samarbejde med bredejerne.

2. SEJLADS

Vandløbsmyndigheden har besluttet et generelt forbud mod sejlads med såvel motordrevne som ikke motordrevne fartøjer.

Forbudet gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med vedligeholdelse.

3. BREDEJERFORHOLD

1. Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m langs naturlige eller i regionalplanen højt målsatte dele af vandløbet.

Dog kan vandløbsmyndigheden give tilladelse til beplantning, såfremt det måtte være ønskeligt af hensyn til begrænsning af grødevækst, stabilisering af brinkerne eller med henblik på at skabe fiskeskjul.

2. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt, og det bestemmes, at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes øverste vandløbskant nærmere end 8 m, og for rørlagte strækninger ikke rørledningernes midte nærmere end 2 m. Undtaget herfra er den under ovennævnte punkt 3.1 anførte beplantning.
3. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet. Fyld m.v. fra oprensningen, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan vandløbsmyndigheden 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.
4. Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis i perioden november til april.
5. Arealer grænsende til vandløbet må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 uger efter vandløbsmyndighedens meddelelse herom, såfremt det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
6. I henhold til vandløbsloven må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering herunder rørlægning af vandløbet må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. I det hele taget må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

7. Vandløbet må heller ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller forårsage aflejringer i vandløbet, ligesom sådanne stoffer ikke må oplagres nærmere end 2 m fra vandløbets øverste kant eller sådan, at der er fare for, at vandløbet forurenes.

Stoffer der er aflejrede i vandløbet må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet.

8. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse.
9. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
10. De opsatte skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bекoste retableringen.
11. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre særlige forhold, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning.

12. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres dybere end 20 cm over den i regulativet angivne bundkote eller den i regulativet angivne bundkote i strømr enden.

Drænu døb friholdes af bredejeren ved slåning eller manuel gravning af afløbsrender i brinkfødder.

13. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde.

4. VEDLIGEHOLDELSE

Vedligeholdelsen af vandløbene skal gennemføres således, at de fastlagte miljømålsætninger opnås, og de opstillede krav til vandafledningsevne opretholdes.

4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser

1. Vandløbsmyndighed

Vandløbene vedligeholdes af Vordingborg Kommune, der er vandløbsmyndighed.

2. Terminer for grødeskæring og oprensning

Terminer for grødeskæring og manuel fjernelse af mindre lokale sedimentaflejringer er angivet i den specifikke del for hvert enkelt vandløb.

Maskinel oprensning kan foretages i perioden 15.3-1.5 og 15.8-15.10.

Slåning af bredvegetation af hensyn til vandafledningsevnen kan iværksættes i perioden 15.8 til 15.10.

3. Grødeskæring i strømrønde

Ved strømrøndeskæring skæres grøden såvidt muligt i en slynget strømrønde. Hvor der forekommer en naturlig strømrønde i vandløbet skæres grøden i kanterne af denne, således at strømrønden opnår den i regulativet angivne bredde.

Forekommer der 2 naturlige strømrønder skal disse såvidt muligt opretholdes og skæres således, at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

I vandløb hvor der ikke forekommer en naturlig strømrønde skæres grøden i en slynget strømrønde, hvor strømrøndens bølgelængde som hovedregel skal være 10-14 gange vandløbets naturlige bundbredde. Der kan, hvor forholdene taler for det, etableres 2 strømrønder, således at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

Såfremt der foretages strømrøndeskæring 2 gange årligt, skæres der ikke grøde i området uden for strømrønden (brinkfoden) i forbindelse med 1. skæring. Ved 2. skæring, eller hvor der kun sker vedligeholdelse 1 gang årligt, foretages der i fornødent omfang skæring af stivstænglede arter uden for strømrønden, mens lav pudeformet grødevegetation efterlades.

Grødeskæringen skal fortrinsvis udføres manuelt. Hvor særlige forhold f.eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4. **Grødeskæring i fuld bundbredde**

Ved grønnskæring i fuld regulativmæssig bundbredde skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. Der efterlades pletvist grøndebanks af ikke væsentlig vandstandsende arter, som f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke.

Grønnskæringen skal fortrinsvis udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel grønnskæring.

5. **Grønnskæring i vandløb uden krav til skikkelse**

For denne type vandløb søges grønnskæringen indskrænket til et minimum. Hvis der ikke findes en naturlig strømrende, foretages der grønnskæring af en strømrende på indtil halvdelen af den aktuelle bundbredde i vandløbet. Grønnskæring skal foretages manuelt.

6. **Skæring af kant- og bredvegetation**

Kant- og bredvegetation må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden skønner det nødvendigt af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet.

Ved grønnskæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser er det overvejende stivstænglet urtevegetation, der skæres. Det drejer sig fortrinsvis om Tagrør, Dueurt, Dunhammer og Pindsvineknop.

Såfremt der foretages slåning af brinkvegetation i højt målsatte vandløb (A, B1-B3), skal der pletvist efterlades vegetation af hensyn til fiskenes muligheder for at stå i skjul.

I naturlige vandløb med vekslende bunddybde skal der fortrinsvis efterlades udhængende brinkvegetation over fiskenes standpladser. Det er typisk i den dybe side af svingene, hvor strømrenden løber tæt langs brinken eller bag store sten i vandløbet.

I kanalagtige vandløb med ensformige bundforhold efterlades der pletvist 1-3 m lange bræmmer af bredvegetation.

Ved grønnskæring af hensyn til brinkernes stabilitet er det fortrinsvis arterne, Hestehov, Bjørneklo og Stor Nælde der fjernes.

Træerne og buske langs vandløbene må ikke beskadiges og selvsåede træer skal såvidt muligt bevares. Dog kan vandløbsmyndigheden foretage beskæring og udtynding til sikring af vandets frie løb. Træ og brænde fra beskæringer og udtyndinger tilhører bredejeren.

7. **Oprensning af sand og mudder**

Oprensning må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod sten og grus ikke må fjernes. Enkeltliggende sten og trærødder over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes.

I vandløb med underliggende sten og grusbund skal lokale sedimentaflejringer såvidt muligt fjernes manuelt. Ved oprensning af større mængder aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine.

Under oprensning skal stabile overhængende brinker såvidt muligt bevares.

Ved maskinel vedligeholdelse vil oprensning først blive iværksat, når bundkoten på brinkfoden eller i strømrønden over længere strækninger ligger mere end 10 cm over de i regulativet angivne teoretiske koter, og det samtidig kan konstateres at det krævede mindste tværsnitsareal ikke er tilstede. Ved oprensning graves ikke dybere end 10 cm under de angivne koter.

Oprensningen foretages med reference til fikspunkter (broer, større rørudløb og skalapæle) med kendt kote.

For vandløbsstrækninger, hvor der ikke er fastsat krav til skikkelse foretages der normalt ikke nogen egentlig oprensning. Disse strækninger gennemgås en gang årligt med henblik på at fjerne spærringer - f. eks. sammenskyllede grene, væltede træer, kraftige aflejringer på brinkfoden, eller større brinkudskridninger.

8. **Oprensning af rørlagte strækninger og brønde**

Der foretages inspektion af brønde en gang årligt i perioden 1. august - 1. november. Sandaflejringer i brønde og ledninger fjernes, hvor vandløbsmyndigheden finder det nødvendigt af hensyn til vandafledningsevnen.

9. **Oplægning af oprenset materiale**

Afskåret grøde- og kantvegetation skal såvidt muligt straks optages. Den afskårne grøde kan dog drive med strømmen til opsamling på passende steder, hvis det kan ske uden afstrømningsmæssige og miljømæssige ulemper. Grøden skal opsamles fra vandløbet senest 24 timer efter skæring og fjernes fra vandløbets nærhed senest 24 timer efter oplægning.

Afskåret grøde- og kantvegetation samt sand og mudder skal anbringes mindst 0,5 meter fra vandløbets skråninger indenfor en bredde på 5 m fra vandløbet.

10. **Dispensationsmuligheder fra vedligeholdelsesbestemmelserne**

Vandløbsmyndigheden kan dispensere fra vedligeholdelsesbestemmelserne, såfremt der opstår ekstraordinære situationer.

11. Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbene utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til kommunalbestyrelsen.

5. TILSYN

1. Tilsynet med vandløbene udøves af Vordingborg Kommune.
2. Der foretages opmåling af vandløbet med henblik på vurdering af vandløbets vandafledningsevne når det skønnes nødvendigt. Derudover vil der i forbindelse med klagesager over manglende vedligeholdelse, blive foretaget kontrol i overensstemmelse med Vordingborg kommunes almindelige behandling af klagesager efter vandløbsloven.

Regulativ for

Ellerenden

Del 3.

Redegørelse

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	3.1
2. REGIONPLAN.....	3.1
2.1 Vandområdeplan	3.1
2.2 Spildevandsplan	3.2
2.3 Vandindvindingsplan.....	3.2
2.4 Arealinteresser	3.3
3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER.....	3.4
4. KONSEKVENSVURDERING	3.4
4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner	3.4
4.2 Afstrømning	3.4
4.3 Miljømæssige forhold.....	3.4
5. RESTAURERING OG BEPLANTNING	3.5

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i bekendtgørelse af 15. februar 1985 er der i det følgende redegjort for de planer, kendelser m.v. som har dannet grundlag for regulativet.

Derudover indeholder redegørelsen en gennemgang af konsekvenserne af det nye regulativ med hensyn til dimensioner, vedligeholdelse, afstrømning, samt de miljømæssige forhold.

2. REGIONPLAN

Regionplanen for Storstrøms Amt, 1994-2005 angiver de overordnede mål for udviklingen.

De væsentligste punkter heri, der har betydning for Elleren, er i det følgende behandlet. Der er desuden medtaget oplysninger fra Vordingborg Kommunes spildevandsplan af marts 1992.

2.1 Vandområdeplan

I Vandområdeplanen, bilag 1 til Regionplan for Storstrøms Amt juni 1994, er Elleren B3 målsat.

For denne målsætning gælder følgende:

B3 Karpesfiskevand

Målsætningen anvendes for vandløb, hvor der allerede findes en bestand af karpefisk, ål gedde og andre arter, eller hvor der ønskes skabt livsbetingelser for disse fisk.

I større vandløb kan der findes en alsidig fiskebestand bestående af ål, gedde, aborre, skalle, brasen m. fl. I mindre vandløb vil der ofte kun findes ål og hundestejle. Fiskebestanden i B3 målsatte vandløb skal i henhold til regionplantillæg om vandområdernes kvalitet af 1993 omfatte ål samt mindst 3 øvrige fiskearter.

For en B3 målsætning gælder det som hovedregel, at faunaklassen ikke må overstige 2. Hvis vandløbet er langsomt flydende kan faunaklasse 2.5 dog accepteres.

Faunaklassen angives med værdier mellem 1 og 4, se nedenstående skema.

Faunaklasse	Beskrivelse
1	Praktisk taget uforurenet
1.5	Overgangsform
2	Ret svagt forurenet
2.5	Noget forurenet
3	Ret stærkt forurenet
3.5	Meget stærkt forurenet
4	Overordentlig stærkt forurenet

Bedømmelsen af faunaklassen i vandløb er baseret på undersøgelse af den lavere fauna. De enkelte arter har bestemte krav til vandkvaliteten, især iltindholdet. Ved at undersøge artssammensætningen kan det således afgøres, i hvor høj grad vandløbet er belastet af spildevand, idet ilten forbruges ved tilledning af spildevand.

Storstrøms Amt overvåger løbende forureningstilstanden i Ellerenden.

Ved de seneste undersøgelser i Ellerenden er der fundet faunaklasse 2.5. I foråret 1993 blev faunaklassen dog bestemt til 3.5. Kravene til faunaklasse er således ikke opfyldt.

2.2 Spildevandsplan

Ellerenden modtager ikke spildevand fra offentlige renseanlæg.

2.3 Vandindvindingsplan

Vandindvindingsplanen for Storstrøms Amt foreskriver, at vandindvinding skal ske under hensyntagen til miljøbeskyttelse og naturbevarelse.

Som konsekvens af den generelt ringe minimumsvandføring i amtets vandløb kan der kun undtagelsesvis og i nærmere definerede situationer gives tilladelse til indvinding af overfladevand.

2.4 Arealinteresser

Regionplan for Storstrøms Amt 1994-2005 inddeler det åbne land i bl. a. følgende områder:

- 1) "Områder med væsentlige jordbrugsinteresser", hvor det bl. a. gælder at inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål end jordbrugsmæssig anvendelse så vidt muligt skal undgås, og at arealforbruget begrænses mest muligt.
- 2) "Regionale naturområder med jordbrugsinteresser", som er en overgangsform mellem 1) og 3).
- 3) "Regionale naturområder", hvor de fredningsmæssige værdier skal sikres gennem fredning, arealopkøb og naturpleje, gennem en konsekvent administration af naturbeskyttelses- og planlovens bestemmelser samt gennem formidling og vejledning.
- 4) "Skov".
- 5) "Øvrige områder", f. eks lavbundsarealer, enge og moser.
- 6) "Særlige beskyttelsesområder", hvor beskyttelsen af sårbare biotoper, landskabslementer og kulturhistoriske mindesmærker er tillagt en helt afgørende vægt.

Arealerne langs Ellerenden er udpeget som regionale naturområder med jordbrugsinteresser og er endvidere udlagt som særligt beskyttelsesområde

I henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i vandløbets forløb. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser eller lignende, vedvarende græsningsenge og overdrev i tilknytning til vandløbet.

I henhold til vandløbslovens § 69 skal der i landzone være en 2 m bred udyrket bræmme langs hver side af den øvre kronekant i alle naturlige eller højt målsatte vandløb

Ellerenden er omfattet af bestemmelsen om 2 m bræmmer.

Indenfor disse bræmmer må der ikke foretages jordbehandling, dyrkning eller plantning, ligesom der heller ikke må foretages terrænændringer eller opføres bygværker. Arealerne må afgræsses, men der skal i givet fald anbringes hegn mindst 1 m fra vandløbets øverste brinkkant.

Vandløbsmyndigheden kan foretage eller give tilladelse til beplantning indenfor 2 m bræmmerne med henblik på at bortskygge grøde, stabilisere brinker og skabe fiskeskjul.

3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER

I forbindelse med vurdering af behovet for udsætning af ørred har Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser undersøgt en del af vandløbene i området og udarbejdet en udsætningsplan, nr 402 - 1991.

Ellerenden er ikke nævnt i udsætningsplanen, og der er ikke foretaget undersøgelser af fiskebestanden.

4. KONSEKVENSVURDERING

4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

Ellerenden er opmålt i efteråret 1996. Oversigtskort samt længde- og tværprofiler er vedlagt som bilag til regulativet.

Beskrivelse af kravene til enkeltstrækninger

Station 0-630

Der er ikke risiko for at det nuværende vandløbsprofil vil ændres væsentligt ved aflejring af sand, idet der generelt er god strøm og fast grusbund i vandløbet. Der er som følge heraf ikke opstillet krav til vandløbets skikkelse ved revisionen af regulativet. Der tages ved vedligeholdelsen udgangspunkt i vandløbets dynamisk varierende skikkelse. Opmålingen viser iøvrigt, at vandløbet stort set opfylder dimensionskravene i regulativet af 1969.

4.2 Afstrømning

Der er ikke foretaget vandspejlsberegninger for Ellerenden. Bortset fra de sidste ca. 100 m af vandløbet er bunden fast og faldet er så kraftigt, at der ikke vil opstå større aflejringer. Regulativrevisionen medfører således ingen væsentlige ændringer i vandløbets nuværende afledningsevne.

4.3 Miljømæssige forhold

De fysiske forhold er gode. Der er et kraftigt fald og en vis variation i dybde og bundbredde. Over lange strækninger er grødevæksten ringe på grund af beskygning, og vedligeholdelsen har været skånsom. Der kan således ikke forventes nogen væsentlig forbedring af de fysiske forhold ved revisionen af regulativet.

5. RESTAURERING OG BEPLANTNING

Der kan foretages en simpel restaurering ved udlægning af grus og større sten, under forudsætning af at vandføringen ikke påvirkes væsentligt.

Vordingborg Kommune agter i samråd med lodsejerne at undersøge mulighederne for at foretage beplantning langs vandløbet. Der er allerede en gammel bevoksning af Rødel langs den øverste del af vandløbet. En eventuel beplantning vil fortrinsvis bestå af Rødel i grupper, som vil blive placeret på vandløbets skråninger. De gunstige effekter af en sådan beplantning kan først forventes om 5-10 år, når træerne har nået en vis størrelse. Beplantningen foretages med henblik på at skabe fiskeskjul under ellerødderne. Desuden vil behovet for grødeskæring mindskes på grund af beskygning, og endelig kan træernes kraftige rodsystem beskytte udsatte brinker mod erosion og dermed nedsætte behovet for sedimentopgravning i vandløbet.